Øre-næse-halsklinik
SPECIALLÆGE, PH.D.
CHARLOTTE LYNGGAARD

# Vejledning til reduktion af mandlerne (tonsillotomi)

**Formålet med operationen:**
Ved tonsillotomi fjernes en del af halsmandlerne for at skabe bedre plads i svælget og afhjælpe natlige vejrtrækningspauser, synkebesvær og andre mekaniske gener. Eventuelt fjernes børnepolypper ved samme operation.

**Fasteregler og forberedelse før operationen:**

- Barnet må ikke have spist i 6 timer før mødetid ( inklusiv alle former for mælkeprodukter)
- Barnet må få noget vand, sodavandsis, og saftevand indtil 2 timer inden mødetid.
- Hvis jeres barn tager nogen form for medicin, må det indtages med så lidt vand som muligt indtil 2 timer inden mødetid, medmindre andet er aftalt i klinikken.
- Ved feber i dagene før eller på dagen for operationen skal klinikken kontaktes
- **Barnet skal have dobbeltdosis panodil ca. 2 timer inden mødetiden, ellers kan barnet vågne med meget ondt i halsen**

**Operationen:**
Selve operationen varer ca. 30-40 min og foregår gennem munden i fuld narkose. Med en speciel el-kniv fjernes en del af mandlerne.

Når vi er klar til jeres barn, vil I blive kaldt ind. Der vil være en narkoselæge, ørelægen samt klinikpersonale på stuen. Det kan virke overvældende på jeres barn. Vi bedøver med en maske, hvorigennem der gives sovemedicin. Det er nødvendigt at holde masken lidt tæt, og det kan gøre nogle børn kede af det. Den forælder, der er med, er velkommen til at trøste og berolige, indtil barnet sover. Herefter vil du blive fulgt ud i venteværelset, mens operationen foretages. Indgrebet tager typisk 30–40 minutter. Det vil af sikkerhedsmæssige hensyn være nødvendigt, at barnet ligger ned på lejet, og at vi holder masken tæt til ansigtet. Bedøvelsesmedicinen virker hurtigt.

**Komplikationer og risici:**
Vigtigste komplikation er blødning. Kommer der blødning kontaktes klinikken straks eller vagtlæge/hospital, hvis det sker uden for vores åbningstid. Ved kraftig blødning ringes 112.
Der kan være smerter i halsen op til 1 uge efter operationen.

Tilkommer der feber over 38 grader i de første dage, samt forværring i synkesmerter, kontaktes klinikken eller vagtlæge.

**Udskrivelsen og den første uge:**
Efter operationen Jeres barn vil have smerter i halsen efter operationen og bør ledsages hjem af to voksne. Det er vigtigt at give fast Panodil efter vægt de første dage efter operationen, så jeres barn er så smertedækket som muligt og får spist og drukket nok, så der optimale betingelser for sårerne heler. De fleste har brug for fast smertestillende i hvert fald 5 dage og nogle længere. Det er vigtigt, at jeres barn holder sig så meget i ro som muligt i ugen efter operationen, dvs. også holdes hjemme fra skole/institution. Jeres barn må spise, hvad de vil, men de fleste har mest lyst til blød, afkølet mad. Kolde spiser og drikke virker smertelindrende og anbefales som minimum det første døgn. Efter første døgn kan barnet spise og drikke frit, men mange foretrækker en del is de første dage.

Man kan forvente, at barnet har smerter i dagene efter operationen.
Det kan ofte lugte fra munden den første uge efter operationen og komme gullige-brune sårskorper, dette er normalt.

Vi anbefaler, at barnet holdes hjemme én uge efter operationen. Kontroltid efter ca. 1-2 mdr.

**Ring straks 112, hvis jeres barn har frisk blødning fra munden, som er mere end blot en lille klat, og informér om, at jeres barn har fået reduceret mandlerne. I sjældne tilfælde kan der opstå blødning fra svælget efter operationen.**